

Stručni rad

INOVATIVNA NASTAVA ENGLESKOG JEZIKA

Martina Ostrožnik

OŠ Frana Roša , Cesta na Dobrovo 114, Celje, Slovenija

Sažetak

Djeca u današnjem svijetu vrlo rano uče engleski. On ih okružuje u medijima, glazba koju slušaju je na engleskom jeziku, a vrlo rano im se i pruži prilika početi učiti. Sve škole nude izborni predmet na engleskom jeziku u prvom razredu, razni jezični tečajevi izvode programe engleskog jezika u vrtićima. Uvođenje stranih jezika u prvom obrazovnom razdoblju odvijao se na temelju mnogih domaćih i stranih istraživanja koja su naglasila važnost ranog usvajanja jezika. Trebalo se paziti o razvojnim i kognitivnim karakteristikama koje mlađi učenici i poučavanje moraju osmisliti zamišljeno.

Ključne riječi: Engleski, pristupi učenju, djeca.

1. Uvod

Poučavanje u predškolskom razdoblju i u prvim godinama osnovne škole smatramo ranim učenjem stranog jezika u Sloveniji. Poučavanje djece u ovoj fazi zahtijeva drugačiji pristup od podučavanja adolescenata ili odraslih. Svjesnost o jeziku kod mlađih učenika razlikuje se od učenika viših razreda osnovne škole. Mlađa djeca holistički stječu nova znanja, upoznaju se s jezičnim slikama novoga jezika, uče značenje riječi i postupno se kreću „prema svjesnom osposobljavanju jezičnih struktura stranog jezika“ .[1]

Zbog različitih potreba mlađih učenika u nastavi se mora paziti da se nastava prilagodi na način da im učenje stranog jezika bude zanimljivo i zabavno. [9] Treba imati na umu da djeca uče jezične pojmove različitom brzinom, u ovoj fazi su još egocentrična i bave se uglavnom onim što ih zanima, ali su uglavnom spontana i znatiželjna te ne poznaju strah od gramatike i složenijih riječi. Također je vrijedno spomenuti da je važno da aktivnosti kojima želimo učenike dovesti do cilja budu kratke i međusobno različite. Dinamična nastava sprječava da se djeca dosađuju tijekom nastave.

2. Središnji dio

Nastava stranih jezika posljednjih je desetljeća postala učinkovitija i korisnija, dijelom zbog:

- potreba da sve više ljudi govori stranim jezikom;
- korisnost stranog jezika u svakodnevnom životu;
- sklapanje međunarodnih prijateljstava i želja za upoznavanjem novih kultura;
- svijest da poznavanje stranih kultura pomaže pojedincu u osobnom razvoju itd.

U nastavi je važno uzeti u obzir učenikove fizičke, emocionalne i društvene potrebe te stupanj zrelosti učenika. Mlađa djeca, prije polaska u osnovnu školu, to vole priče i pjesme i vole crtati. Budući da podučavanje mladih zahtijeva drugačiji pristup, to je na poučavanje stranog jezika na ranoj razini važno je da djeca budu i tjelesno aktivna aktivnosti vođene, precizno definirane i ne duže od 10 minuta i koje nastavnik koristi ispravan engleski govor. Mlađi učenici također su motivirani činjenicom da postoje aktivnosti potkrijepljeno slikovnim ili realističnim materijalom te upoznati ljude čije majke jezik je engleski.

Mlađa djeca su osjetljivija na zvukove i ritmove novih jezika, a uživaju i u oponašanju novih glasova i obrazaca. Nešto stariji učenici, pred kraj prve tri godine, vole igrati društvene igre i već imaju više motoričkih sposobnosti. U nižim razredima osnovne škole djeca se još uvijek vole igrati i stvarati, a prikladne su im aktivnije igre. Oni su natjecateljski nastrojeni i ujedno vrlo poučljivi. Okupljanje djece traje oko 10 minuta. Stariji učenici su, kao što je već spomenuto, kritičniji prema sebi i svom znanju. [7]

Budući da svjesno uče jezike, već razumiju jezična pravila i povezuju znanje s vlastitim iskustvom]. Uče novi jezik s razlogom, učenju pristupaju analitičnije i obraćaju pažnju na detalje, što utječe na njihovu percepciju jezika i pomaže im u učenju. [1] Brumen [1] navodi da nastava za mlađe učenike treba biti vrlo jasna i savjetuje da učitelj osmisli metode učenja koje koristi kako bi uključila sva učenikova osjetila. Aktivnosti moraju

biti planirane u smislu da se logički prate, ali trebaju uključivati različite igre, aktivnosti za jačanje jezičnih struktura, kao i neverbalne odgovore [izražavanje kroz pokret, ples, crtanje i sl.]. Pod tim podrazumijeva uglavnom korištenje verbalno-tekstualnih metoda i ilustrativno-demonstracijskih metoda, ako se pozovemo na klasifikaciju Tomića. Pri rano učenje stranog jezika važno je da je učenje usmjereno na akciju i da je nastava je interaktivna pa se preporuča da učitelj u nastavu uključi i kretanje aktivnosti, slike i lutke i predmeti.

"Stjecanje struktura stranog jezika mora slijediti prirodno, holističko učenje", društveno učenje svim osjetilima "i društveno učenje koje nikada ne bi trebalo biti dosadno". [1] Autor socijalno učenje definira kao lekciju u koju učitelj uključuje mnoge igre u paru i u grupi učenici se tijekom sata kreću i upoznaju jezik pričanje priče. Interaktivne aktivnosti služe za osposobljavanje djetetove jezične kompetencije, za dijete koje zna koristiti riječi i izraze u različitim igrama i dijalozima, te iste riječi također se koristi za izražavanje pitanja, zahtjeva, poziva itd. Strukture kroz koje dijete uči pozitivne i životne situacije dugo se čuvaju u djetetovom mozgu. Autor stoga za Trening jezičnih vještina preporučuje razne grupne igre koje uključuju igranje uloga. Ostale prikladne aktivnosti za podučavanje stranog jezika engleskog jezika, posebno na rane faze uključuju:

- Pjesme; jer djeca lakše pamte jezik ako slušaju i pjevaju jednostavne pjesme, kreću se i zabavljaju u isto vrijeme. Pjevanje također pozitivno utječe na pamćenje i koncentraciju studentima.
- Priče; s kojima treniramo dječje slušno razumijevanje, te sa slikama iz priče vježbaju i govor. Aktivnosti također mogu uključivati stvaranje, sortiranje i dramatizacija. Pri korištenju priča u nastavi važno je da ih učitelj čita iskusan.
- Likovni izraz; budući da potiče djetetovu maštu i njegove ručne vještine. Mogućnosti uključivanja likovnih aktivnosti u učenje stranih jezika su ogromne, od crtanje, slikanje, rezbarenje, zaokruživanje i lijepljenje za razvoj djeteta kreativnost. Može doći i do pasivnog stjecanja znanja ako nastavnik daje upute na engleskom.
- Igre; kao kada se "igraju" djeca često ne primjećuju da je aktivnost zapravo namijenjena učenju. Korištenjem igrica tijekom nastave postizemo učestalo ponavljanje riječi i izraza te razvijamo suradnju među učenicima. Za mlađu djecu vrlo su prikladne igre koje uključuju kretanje. Igra je najdinamičniji oblik djetetove aktivnosti. Didaktičke igre također pomažu u socijalizaciji djece, razvijanju njihovih vještina, pomažu u obrazovanju i oblikuju djetetovu osobnost.
- Pokret ili Totalni fizički odgovor [TPR]; gdje je učitelj daje upute na engleskom jeziku i učenici ih slijede. [5]

Česta zabluda je da su interaktivne ploče, računala i slična tehnologija stvoriti inovativno okruženje za učenje, ali to ne čini. Oni su samo alat koji učenik može koristiti nudimo dodatnu motivaciju za učenje. Žitnik [10] dalje piše da je pravo inovativno učenje okolina je ta koja stimulira učenika i pobuđuje u njemu želju za aktivnošću zbog interesa, a ne zbog ocjena ili potencijalnih nagrada. Sličnu definiciju daje Rifel, koji smatra da se učenje u inovativnom okruženju za učenje temelji na vlastitom iskustvu učenika, daje prostor za kreativnost i odvija se u zajednici. To je odmak od klasične pedagoške prakse i zahtijeva od učitelja pažljivo planiranje i evaluaciju nastavnog rada. Učitelj može puno učiniti svojim načinom objašnjavanja, pitanjima učenicima i zadacima koji potiču kreativno razmišljanje i maštu.

3. Zaključak

U svim tim aktivnostima, međutim, mora se u ranoj fazi paziti da jezik bude sredstvo, s koju poučavamo, a ne predmet poučavanja. Najbolji rezultati učenici će postići ako aktivno sudjeluju u aktivnostima koje moraju biti primjereno zahtjevne. Kako se radi o mlađim učenicima, nastava mora biti posebno živopisna te se učitelju preporuča korištenje izraza lica, izražajnih pokreta, slikovnog materijala i konkretnih predmeta. Učenici najviše vole učiti engleski jer su svjesni njegove korisnosti, a puno im pomažu i učitelji odabirom tema koje znaju iz svakodnevnog života. U okviru inovacija u podučavanju engleskog, za djecu je neprocjenjivo i iskustvo razgovora s izvornim govornikom koji može posjetiti školu ili izlet u okruženje u kojem govore jezikom koji uče. Djeca uče strani jezik brže od odraslih, pa svakom djetetu treba dati priliku da ga nauči. Poznavanje barem jednog stranog jezika danas postaje sve važnije i potrebnije, jer strani jezik otvara put za studiranje i rad na stranom tržištu, uspostavljanje interkulturalnih poznanstava, putovanja i provođenje slobodnog vremena.

4. Literatura

- [1.] Brumen, M. [2003]. Pridobivanje tujega jezika v otroštvu: priručnik za učitelje. Teoretična in praktična izhodišča za učitelje tujega jezika v prvem in drugem triletju osnovne šole. Ljubljana: DZS.
- [2.] Bizjak, K. [2010]. Neformalno pridobivanje znanja tujega jezika. *Andragoška Spoznanja*, 16[2], 77-87. Pridobljeno s <https://doi.org/10.4312/as.16.2.77-87>
- [3.] Čok, L. [2009]. Poučevanje jezikov v otroštvu – sociološki in medkulturni vidiki. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- [4.] Dežman, B. [1990]. Minuta za zdravje in aktivni odmor z žogo. Ljubljana: Fakulteta za telesno kulturo.
- [5.] Lundberg, G., in Keaveney, S. [2014]. Early language learning and teaching: A1 – A2. Lund: Studentlitteratur AB.
- [6.] Marentič Požarnik, B. [2005]. Okoljska vzgoja ali vzgoja za trajnostni razvoj. Okoljska vzgoja v šoli.
- [7.] Pižorn, K. [ur.]. [2009b]. Učenje in poučevanje dodatnih jezikov v otroštvu. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- [8.] Rifel, T. [2016]. Inovativno učno okolje z vidika celostne vzgoje. V E. Valant, [ur.], V. znanstveni posvet Vodenje v vzgoji in izobraževanju: Udejanjanje inovativnih učnih okolij kot izziv vrtcev, šol in izobraževalnega sistema: zbornik povzetkov. Ljubljana: Šola za ravnatelje.
- [9.] Seliškar, N. [1995]. Igramo se in učimo: zgodnje učenje tujega jezika. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- [10.] Žitnik, J. [2016]. Udejanjanje inovativnih učnih okolij pri pouku. V E. Valant [ur.], V. znanstveni posvet Vodenje v vzgoji in izobraževanju: Udejanjanje inovativnih učnih okolij kot izziv vrtcev, šol in izobraževalnega sistema: zbornik povzetkov. Ljubljana: Šola za ravnatelje.